

บรรณาธิการ: ดิเรกโลก, อภิษฐ์ โพธิ์ศรี, อรรถเกียรติ กาญจนพิบูลวงศ์

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักโรคระบาดวิทยา Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 10 ระหว่างวันที่ 9 - 15 มีนาคม 2557 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. ไข้หวัดใหญ่ชนิด A H1N1/2009 พบผู้เสียชีวิต 5 ราย จาก 5 จังหวัด ได้แก่ เพชรบุรี ชัยนาท ลำพูน บุรีรัมย์ นครราชสีมา และมีอาการรุนแรง 1 ราย จากจังหวัดพัทลุง ดังนี้

จังหวัดเพชรบุรี เสียชีวิต 1 ราย เพศชาย อายุ 19 ปี อยู่ที่บ้าน 1 ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเขาชัย อำเภอบางแพ้ว อาชีพรับจ้างทั่วไป ไม่มีโรคประจำตัว ชอบดื่มเหล้าและสูบบุหรี่เป็นประจำ ได้รับรายงานผู้ป่วยจากโครงการเฝ้าระวังโรคติดต่ออุบัติใหม่และรุนแรงและเสียชีวิตไม่ทราบสาเหตุ เริ่มป่วยวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2557 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลเขาชัย อำเภอบางแพ้ว ด้วยอาการไอ เสมหะ หอบเหนื่อย วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 ไปรักษาที่โรงพยาบาลพระจอมเกล้าเพชรบุรี แผนกผู้ป่วยใน มีไข้สูงกว่า 37.8 องศาเซลเซียส แพทย์วินิจฉัย Severe pneumonia ใส่ท่อช่วยหายใจ ดูแลให้ยาปฏิชีวนะ ไม่ได้ทามิฟลู ผู้ป่วยเสียชีวิตวันที่ 6 มีนาคม 2557 เก็บตัวอย่าง Nasopharyngeal Swab ตรวจด้วยวิธี Real time RT-PCR พบสารพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1/2009) และอะดีโนไวรัส และตัวอย่างเนื้อเยื่อปอด ตรวจด้วยวิธี RT-PCR พบสารพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1/2009) แต่ไม่พบพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดนก ผู้ป่วยมีประวัติเล่นชนไก่กับเพื่อนบางครั้ง อยู่ระหว่างทีม SRRT สอบสวนโรค

จังหวัดชัยนาท เสียชีวิต 1 ราย เพศชาย อายุ 48 ปี เป็นพระภิกษุ อยู่ที่หมู่ 7 ตำบลสรรพยา อำเภอสรรพยา เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเปาโลเมโมเรียล (พหลโยธิน) กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 3 มีนาคม 2557 ที่แผนก ICU ใส่ท่อช่วยหายใจ ฉายภาพรังสีทรวงอกพบ bilaterally white out lungs compatible with ARDS, วัดระดับน้ำตาลในเลือดสูง เท่ากับ 493 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ แพทย์วินิจฉัย Influenza, ARDS, ARF, DM ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการเอกซเรย์ ด้วยวิธี PCR พบ Influenza A (H1N1)/2009 ผู้ป่วยเสียชีวิตในวันที่ 11 มีนาคม 2557 ผู้ป่วยไปโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดก่อนไปโรงพยาบาลเปาโล ทีม SRRT ในพื้นที่ได้ค้นหาผู้สัมผัสใกล้ชิดที่วัดไม่มีพระรูปอื่นป่วย พระรูปนี้อาศัย

ที่กุฏิแยกต่างหาก แต่พบผู้ที่ดูแลผู้ป่วยที่โรงพยาบาล 1 ราย มีอาการไข้ ไอ ไปรักษาที่โรงพยาบาลชัยนาท ได้รับยามิฟลู ปัจจุบันผู้สัมผัสรายนี้อาการดีขึ้น และที่บ้านของผู้สัมผัสรายนี้อยู่ร่วมกัน 5-6 คน มีอาการป่วย 1 คน อายุประมาณ 90 ปี และยังมีพบเด็ก 10 ปี ป่วยเป็นหวัด ทั้งหมดได้ยารักษาแล้ว

จังหวัดลำพูน เสียชีวิต 1 ราย เป็นเพศหญิง อายุ 53 ปี สถานภาพคู่ อยู่หมู่ 5 ตำบลบ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง มาพักที่บ้านลูกสาวที่หมู่บ้านเปี่ยมสุข ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนครพนธ์ เพื่อมาเยี่ยมลูกสาวที่กำลังจะคลอด และช่วยเลี้ยงหลาน เริ่มป่วยในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 ตั้งแต่วันที่ลำพูน วันที่ 6 มีนาคม 2557 มีอาการไอ หอบเหนื่อย เข้ารักษาที่ ICU โรงพยาบาลพระรามเก้า แรกเริ่มไม่ไข้ ความดันโลหิตต่ำ 70-80/30-40 มิลลิเมตรปรอท หายใจ 40 ครั้งต่อนาที ฉายภาพรังสีทรวงอกพบปอดอักเสบ ได้รับยารักษาแล้ว ผู้ป่วยเสียชีวิต ในวันที่ 8 มีนาคม 2557 ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่โรงพยาบาลรามาริบัติ พบให้ผลบวกต่อไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H1N1)/2009 ผู้ป่วยไม่มีประวัติเดินทางไปไหนก่อนป่วยญาติที่มาเฝ้า คือ ลูกสาวซึ่งตั้งครรภ์ และหลานอายุ 5 ปี พบว่าไม่มีอาการ สามมีมีอาการเล็กน้อย ไอ ปวดเมื่อย พบปอดอักเสบเล็กน้อย แพทย์ให้ยารักษาแล้ว ผู้สัมผัสร่วมบ้านทุกคนได้รับการตรวจหาเชื้อไข้หวัดใหญ่ที่โรงพยาบาลพระรามเก้า

จังหวัดบุรีรัมย์ เสียชีวิต 1 ราย เพศหญิง อายุ 36 ปี กำลังตั้งครรภ์ 31 สัปดาห์ อาชีพเกษตรกร อยู่ที่หมู่ 9 บ้านโคกเมือง ตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย สถานภาพสมรส ไม่มีโรคประจำตัว ไม่ได้รับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ ครอบครัวยังอาศัยอยู่ด้วยกัน 4 คน ประกอบด้วยบิดา สามิ ผู้ป่วย และบุตร ประวัติการเจ็บป่วยพบว่า วันที่ 18 - 19 กุมภาพันธ์ 2557 เข้ารับการรักษาแผนกผู้ป่วยใน ที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ด้วยอาการเจ็บครรภ์ อาการทั่วไปปกติ แพทย์ให้ผู้ป่วยกลับบ้าน ต่อมาในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2557 ไปโรงพยาบาลแห่งเดิมอีกครั้ง ด้วยอาการไข้ ไอ แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้น ไข้หวัดใหญ่ อาการไม่ดีขึ้น จึงส่งไปรักษาต่อที่โรงพยาบาล

บุรีรัมย์ ในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2557 ด้วยอาการไข้ ไอ หอบ เหนื่อย และเจ็บคอ แรกเริ่ม มีไข้ 38.5 องศาเซลเซียส ฉายภาพรังสีทรวงอกพบ Infiltration both lungs แพทย์วินิจฉัยสงสัยไข้หวัด ให้ยาตามแผนการรักษาไข้หวัดใหญ่ชนิด A(H1N1) เก็บ Throat Swab ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2557 ส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการ โรงพยาบาลบุรีรัมย์ ทดสอบ Rapid Test for Influenza ให้ผลบวกต่อไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H1N1) แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้น Influenza, Pneumonia, ARDS, URI, Pregnancy อยู่ในห้องแยก ICU ใส่เครื่องช่วยหายใจ ผู้ป่วยคลอดบุตรในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 และบุตรเสียชีวิตในเวลาต่อมา ผู้ป่วยเสียชีวิตในวันที่ 9 มีนาคม 2557 ก่อนป่วยผู้ป่วยไม่มีประวัติเดินทางไปเที่ยว บริเวณบ้าน มีการเลี้ยงไก่ แต่ไม่มีประวัติการสัมผัสสัตว์ปีกป่วย/ตาย คนในครอบครัวไม่มีประวัติการเจ็บป่วยด้วยอาการไข้หวัดหรือปอดอักเสบ และไม่พบผู้ป่วยรายอื่นในชุมชน รพ.สต.มีการคัดกรองผู้ป่วยที่สถานบริการ ทีม SRRT ร่วมกำหนดแนวทางการควบคุมโรคให้แก่โรงเรียน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลานไม่ให้อยู่ในพื้นที่ที่มีการชุมนุมหรือที่มีผู้คนพลุกพล่าน โดยเฉพาะที่ร้านเกมส์ ตลาด ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น และให้ อสม.ช่วยเฝ้าระวังผู้ป่วยในชุมชน

จังหวัดนครราชสีมา เสียชีวิต 1 ราย เพศหญิง อายุ 53 ปี อยู่ที่บ้าน 15 ตำบลสูงประดู่ อำเภอห้วยแถลง สถานภาพหม้าย มีโรคประจำตัวคือความดันโลหิตสูงและวัณโรคปอด รักษาที่โรงพยาบาลพิมาย ผู้ป่วยอาศัยอยู่กับบุตรชาย ด้วยกัน 3 คน ไม่ได้เดินทางไปไหน ในช่วง 14 วันก่อนป่วย เริ่มป่วยประมาณวันที่ 28 มกราคม 2557 มีไข้ต่ำๆ ไอเรื้อรัง มีประวัติไอเป็นเลือด น้ำหนักลดลง 4 กิโลกรัมในเดือนที่มารักษา เข้ารับการรักษาในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2557 ทำ Acid Fast Bacilli 3 วัน ไม่พบเชื้อ แพทย์วินิจฉัยวัณโรคปอด และให้ยากลับบ้าน วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 อาการไม่ดีขึ้น ไปโรงพยาบาลอีกครั้ง มีไข้สูง 39.5 องศาเซลเซียส แน่นหน้าอก หายใจเหนื่อยหอบ เหนื่อยเพลียมาก แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยใน วินิจฉัย Pulmonary TB, Pneumonia วันที่ 4 มีนาคม 2557 อาการหอบมากขึ้น ใส่ท่อช่วยหายใจ และส่งไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา วันที่ 9 มีนาคม 2557 มีไข้ หายใจหอบ เก็บตัวอย่างส่งตรวจเชื้อไข้หวัดใหญ่ A(H1N1) และให้ยาตามแพทย์ ผู้ป่วยเสียชีวิตในวันที่ 10 มีนาคม 2557 ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้วยวิธี Real time RT-PCR พบสารพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) แพทย์วินิจฉัย Severe pneumonia, respiratory failure, Influenza A(H1N1) ทีม SRRT อำเภอห้วยแถลงค้นพบผู้สัมผัสโรคที่บ้านจำนวน 5 ราย ผู้สัมผัสในชุมชน จำนวน 14 ราย

ส่วนใหญ่เป็นญาติที่ไปเยี่ยมและดูแลผู้ป่วยขณะที่อยู่โรงพยาบาล ในชุมชนไม่พบผู้มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ญาติที่ไปเยี่ยมและดูแลขณะที่ผู้ป่วยรักษาตัวอยู่ที่บ้าน มีอาการ 2 ราย ทีม SRRT คปสอ. ห้วยแถลง จึงเก็บตัวอย่างส่งตรวจ ผลการตรวจไม่พบเชื้อ ได้ให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันโรค ค้นหาผู้ป่วยรายใหม่และเฝ้าระวังโรคในชุมชนอีกอย่างน้อย 14 วัน นับจากวันที่เริ่มป่วยของผู้ป่วยรายนี้ และให้ อสม.รายงานเจ้าหน้าที่ จัดทำแนวทางการคัดกรองกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ใน รพ.สต. ประสานทีม SRRT โรงพยาบาลพิมายให้เฝ้าระวังผู้ป่วยในโรงพยาบาล

จังหวัดพัทลุง ผู้ป่วยหญิง 1 ราย อายุ 32 ปี อยู่หมู่ที่ 7 ตำบลปรางหมู่ อำเภอเมือง ผู้ป่วยตั้งครรภ์ที่ 3 อายุครรภ์ 5 เดือน เริ่มป่วยในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2557 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลพัทลุง ด้วยอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีเสมหะ เหนื่อยหอบ แพทย์ได้ให้ยาไปรับประทานที่บ้าน วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 อาการไม่ทุเลา เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลพัทลุงอีกครั้ง มีอาการ เหนื่อยหอบมาก ไข้ ไอ เจ็บคอ มีเสมหะ แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยใน วันที่ 1 มีนาคม 2557 ผู้ป่วยเหนื่อยหอบมากขึ้น แพทย์ใส่เครื่องช่วยหายใจ ให้ยาปฏิชีวนะครอบคลุมเชื้อที่เป็นไปได้ และยาตามิฟลู เก็บ Nasopharyngeal Swab ส่งศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12/1 ตรัง ผลตรวจพบพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H1N1) ผู้ป่วยไม่มีประวัติเดินทางในช่วง 14 วันก่อนป่วย เจ้าหน้าที่ค้นพบผู้สัมผัสและเก็บ Nasopharyngeal Swab รวม 7 ราย คือ สามีผู้ป่วย บุตร 2 ราย ผู้สัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วย 1 ราย บุคลากรทางการแพทย์ 3 ราย ผลตรวจพบสารพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดใหญ่ ชนิด A (H1N1) ในสามี และบุตร 1 ราย ซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ป.2/1 โรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง จึงให้หยุดเรียน ทีม SRRT ดำเนินการเฝ้าระวังโรคต่อเนื่อง ให้ความรู้และวิธีป้องกันการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่แก่ญาติและผู้สัมผัส ประชาชนในชุมชน และในโรงเรียน โดยเน้นย้ำ การล้างมือ การใช้หน้ากากอนามัย

2. โรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานแมงดาทะเล
จังหวัดตราด พบผู้ป่วย 8 ราย จากทั้งหมด 9 ราย มีประวัติรับประทานยาไขแมงดาทะเลร่วมกัน เป็นคนในหมู่บ้านเดียวกัน อยู่หมู่ที่ 5 ตำบลและอำเภอแหลมงอบ เริ่มป่วยในวันที่ 10 มีนาคม 2557 เป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลแหลมงอบ 4 ราย ด้วยอาการชา ปาก ชาแขน ขา และลำตัว พูดไม่ชัด อาเจียน เวียนศีรษะ ผู้ป่วยมีอาการค่อนข้างรุนแรง 1 ราย ส่วนอีก 4 ราย มีอาการชา เวียนศีรษะเล็กน้อย ไม่ได้เข้ารับการรักษ เจ้าหน้าที่พบว่าไขแมงดาซื้อมาจากชาวบ้านในหมู่บ้านเป็นแมงดาที่ติดอวนมา จึงนำมาเร่ขายในหมู่บ้าน ทีม SRRT ตำบลได้แจ้งสถานการณ์ และให้สุศึกษาประชาสัมพันธ์เสียงตามสายในหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์เสียงตาม

สายและจัดบอร์ดศึกษาในโรงพยาบาล

ตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ - 12 มีนาคม 2557 พบเหตุการณ์
อาหารเป็นพิษจากการรับประทานไข่แมงดาทะเลในจังหวัดตราด 5
เหตุการณ์ พบผู้ป่วยรวม 17 ราย เสียชีวิต 1 ราย อยู่ใน 3 อำเภอ
ได้แก่ อำเภอคลองใหญ่ (ตำบลไม้รูด 3 ราย) อำเภอเมือง 5 ราย ใน 3
ตำบล [วังกระแจะ (2 ราย เสียชีวิต 1 ราย) หนองเสม็ด (2) และอ่าว
ใหญ่ (1)] และตำบลแสนตอ อำเภอเขาสมิง 1 ราย อำเภอแหลมงอบ
8 ราย ส่วนใหญ่นำแมงดาทะเลมาปรุงแล้วนำไข่แมงดาทะเลมารับประทาน
ที่ SRRT ในพื้นที่กำลังสอบสวนรายละเอียด

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์ใช้หัตถ์นกชนิด A (H5N1) ในคน ประเทศ
กัมพูชา กระทรวงสาธารณสุขกัมพูชาเปิดเผยผู้ป่วยรายใหม่ 2 ราย
เป็นรายที่ 7 และรายที่ 8 ของปี 2557 ทั้งสองรายผลการตรวจ
ยืนยันจาก Institute Pasteur du Cambodge (6 มี.ค.57) ดังนี้
รายที่ 7 เป็นเด็กชาย อายุ 8 ปี อยู่ที่หมู่บ้าน Spean-Dek
ตำบล Prek-TunLoab อำเภอ Leuk-Dek จังหวัดกันดาล (Kandal)
เริ่มป่วยวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2557 มีไข้ หนาวสั่น มีน้ำมูก เจ็บคอ
ไอ ไปรักษาที่คลินิกในหมู่บ้านวันเดียวกัน ต่อมาไปโรงพยาบาล
Kantha Bopha (4 มี.ค.57) มีอาการไข้ หนาวสั่น มีน้ำมูก เจ็บคอ
ไอ หายใจลำบาก ชัก ซึม เก็บตัวอย่างและได้รับยาตามิฟลู (5 มี.ค.
57) ปัจจุบันอาการดีขึ้น

ประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ 2557 พบมีไ้ตายในหมู่บ้าน

ร้อยละ 90 บ้านผู้ป่วยมีไ้ตาย ครอบครัวได้ฝังไ้ และไ้กลับบ้านผู้ป่วย
มีฟาร์มฆ่าไ้ ผู้ป่วยไม่มีประวัติสัมผัสโดยตรงกับไ้ที่ตายก่อนป่วย

รายที่ 8 เป็นเด็กชาย อายุ 11 ปี อยู่ในหมู่บ้าน Toeuk Laak
ตำบล Toeuk Haut อำเภอ Rolea Paear จังหวัดกัมปงชนัง
(Chhnang) เริ่มป่วยวันที่ 3 มีนาคม 2557 ไปรักษาที่คลินิกไ้กลับบ้าน
อาการไม่ดีขึ้น จึงไปโรงพยาบาลกัมปงชนัง (5 มี.ค.57) วันที่ 6
มีนาคม 2557 มีไข้ ไอ หายใจลำบาก ถูกส่งไปโรงพยาบาล Kantha
Bopha วันเดียวกัน เสียชีวิตในวันนั้น ต้นเดือนกุมภาพันธ์มีไ้ตายใน
หมู่บ้านและที่บ้านผู้ป่วย ต่อเนื่องนาน 1 เดือน ผู้ป่วยช่วยเตรียมไ้
และเปิดที่ตายเป็นอาหารรับประทาน

นับตั้งแต่พบผู้ป่วยรายแรกในปี 2548 จนถึงปัจจุบัน ผู้ป่วย
ทั้งสองรายนับเป็นผู้ติดเชื้อใช้หัตถ์นกสายพันธุ์ H5N1 รายที่ 54 และ
รายที่ 55 ของกัมพูชา ในจำนวน 55 รายนี้ เป็นเด็กอายุน้อยกว่า
14 ปี 43 ราย เป็นเพศหญิง 29 ราย มีเพียง 19 ราย ที่รอดชีวิต

2. ใช้หัตถ์นกชนิด A(H5N1) ชนิดย่อยแบบใหม่ (new
subtype) ในสัตว์ปีก ประเทศเวียดนาม มีรายงาน (13 มี.ค.57)
พบการระบาดของไวรัสใช้หัตถ์นกสายพันธุ์ H5N1 ชนิดย่อยแบบใหม่
2.3.2.1C ในบางพื้นที่ของเทศบาลนคร Can Tho ซึ่งตั้งอยู่ดินดอน
สามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง ทางใต้ของเวียดนาม ใช้หัตถ์นกสายพันธุ์
ย่อยแบบใหม่นี้ระบาดชุกชุมในทางภาคเหนือของเวียดนาม ซึ่ง
พบว่าเป็นครั้งแรกในเปิดที่เสียชีวิตในจังหวัด Dong Nai ทาง
ภาคใต้ของเวียดนาม นับเป็นเรื่องท้าทายเพราะยังไม่มีวัคซีน
ป้องกันเชื้อใช้หัตถ์นกชนิดย่อยแบบใหม่นี้

แหล่งที่มา : www.promedmail.org

3 เร็ว รู้เร็ว แจ้งเร็ว ด่วนทุบโรคเมืองทันเร็ว
แจ้งเหตุ ผลิตปกติทางด้านสาธารณสุขหรือข้อสงสัย
กับทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ที่สำนักงานสาธารณสุข
หรือสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้านท่าน
หรือโทร **สายด่วน 1422**
กรมควบคุมโรค หน่วยงานจากแผนกโรคสูงภาพดี
www.boe.moph.go.th
www.dcc.moph.go.th